

ODRŽIVI RAZVOJ

SJECIŠTE POSLOVNIH I DRUŠTVENIH INTERESA

Poštovani čitatelji,

Dopustite da se za početak podsjetimo što podrazumijeva „održivi razvoj“. Održivi razvoj se objašnjava kao proces promjena u kojem su iskorištavanje resursa, smjer ulaganja, orijentacija tehničkog razvoja i promjene u političkom, obrazovnom, pravnom i financijskom sustavu u međusobnom skladu, omogućavajući ispunjavanje potreba i očekivanja sadašnjih, kao i budućih naraštaja. Tako je Svjetska komisija za okoliš i razvoj u izvještaju "Naša zajednička budućnost" još 1987. godine definirala kontekst održivosti.

U tom kontekstu, pojam kao što je „održivost gospodarskih subjekata“ podrazumijeva da bi društvo u svojim poslovnim djelatnostima trebalo biti osjetljivo na potrebe svih svojih dionika ili ciljanih skupina, a to su: lokalne vlasti, vlada, nevladine organizacije, uprava, sindikati-zaposlenici, dioničari-ulagači, poslovne i strukovne udruge, kreditori, kupci-potrošači, dobavljači, obrazovne institucije, mediji te javnost. Prema tome, korporacijska socijalna odgovornost je sustavno povezivanje ekoloških i društvenih aspekata s poslovnim procesima i s interesnim skupinama na dobrovoljnoj osnovi. Odnosi se na proces odlučivanja koji je povezan s etičkim vrijednostima, poštovanjem zakona te poštovanjem ljudi, zajednice i okoliša. U praksi predstavlja dobrovoljnu komunikaciju i djelovanje između pojedinaca, vladinih dužnosnika, lokalnih zajednica i poduzeća, kako bi se izgradilo njihovo međusobno povjerenje i utvrdile vrijednosti od zajedničkog interesa. Uključena je u Strategiju razvoja EU do 2010.

Međuovisnost dionika

Zdravo društvo treba zdrav poslovni sektor. Poslovni sektor za uspjeh treba zdravo društvo kao izvor radne snage i znanja, tržište, infrastrukturu, itd. Društveni uvjeti u kojima tvrtka posluje, ključni su za provođenje strategije održivog razvoja. Stoga je potrebno stvoriti i provesti u svakodnevnu praksu zakonodavni, pravni i politički sustav koji potiče i nagrađuje odgovorno poslovanje. Potreban je sustav koji ne tolerira, nego kažnjava poslovanje suprotno proklamiranom. Ukoliko se provođenje sustava ne kontrolira, financijski se kažnjavaju samo oni koji se ponašaju odgovorno, a to znači negativnu selekciju na tržištu.

U spomenutom kontekstu želim u nastavku istaknuti kontinuiran dugogodišnji trud Hrvatskog društva za goriva i maziva da svojim djelovanjem i komunikacijom sa svim zainteresiranim stranama artikulira mišljenje struke prilikom donošenja regulative Republike Hrvatske na planu zaštite okoliša.

Kao što je javnosti već poznato, „Pravilnik o gospodarenju otpadnim uljima“ iz studenog 2007. g. imao je za cilj uvođenje ekološke naknade za financiranje projekata iz područja ekologije. Nakon godinu dana njegove primjene nije se uočila namjera da se sredstva ravnomjerno reinvestiraju u poboljšanja u segmentu postupanja s otpadnim mazivim uljima. Najveći dio su prihodovali isključivo sakupljači. Prilikom donošenja Izmjena Pravilnika godinu dana kasnije bila je prilika ugraditi poboljšanja. Seminar o toj problematici, koji je u organizaciji Hrvatskog društva za goriva i maziva održan u prostorijama Hrvatske gospodarske komore u Zagrebu u svibnju 2008. godine, okupio je veliki broj zainteresiranih subjekata. Kao zaključke je ponudio dvadeset i jedan prijedlog struke usmjeren prema poboljšanju sustava gospodarenja otpadnim uljima u Republici Hrvatskoj. Spomenutim Izmjenama Pravilnika nije, međutim, prihvaćen **niti jedan!** Podsjećamo da su navedeni prijedlozi kao Zaključci održanog seminara tiskani u ovom časopisu, br. 3/2008., a zainteresirani ih mogu naći i na <http://www.goma.hr>.

Utoliko smo više iznenađeni smjerom razvoja regulative, s obzirom na činjenicu da je organizaciju Seminara stručno podržalo resorno Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva te Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost, a zaključke formirali svi u lancu postupanja otpadnim uljima: od proizvođača, uvoznika, krajnjih korisnika-kupaca svježih maziva, skupljača-koncesionara, obrađivača, akreditiranih laboratorija za kontrolu kvalitete, do Hrvatskog društva kemijskih inženjera i tehnologa-sekcije za kemijsko inženjerstvo i predstavnika MZOPU i Fonda. I tako, nažalost, opet moramo konstatirati da nije uvaženo mišljenje struke.

Ovim putem još jednom podsjećamo ovlaštene i odgovorne da je potrebno stalno poboljšavati odnos prema okolišu, ali uz istovremeno ostvarivanje trajne ekonomske koristi, promoviranje dobrih iskustava, a kontinuiranom suradnjom poboljšavati status svih dionika i jačati ugled hrvatskog poduzetništva. To su preporuke i Hrvatskog poslovnog savjeta za održivi razvoj.

I na kraju poručujemo da su načelo gospodarske (troškovne) učinkovitosti – ekološke norme i gospodarski troškovi međusobno ovisni, pa je i o tome potrebno voditi računa prilikom utvrđivanja stimulacija i naknada, što, nažalost, nije slučaj u predmetnom Pravilniku.

Vaš gost urednik,
Davor Podgorčić